

STUDIEGIDS 2021-2022 MASTER

LERARENOPLEIDING ALGEMENE ECONOMIE

Fontys

**LERARENOPLEIDING
TILBURG**

Inhoud

Inleiding	2
Didactisch handelen	3
Pedagogische vraagstukken	5
Vakdidactisch ontwerponderzoek	7
Lerende professional	10
Micro-economie 1	12
Micro-economie 2	13
Economische geschiedenis	14
Macro-economie	16
Overheid en markten	17
Economie en maatschappij	20
Vakdidactiek 1	21
Internationale economie	22
Vakdidactiek 2	23
Monetaire economie	24

Inleiding

Welkom bij Fontys Lerarenopleiding Tilburg (FLOT)! Leraar zijn is een prachtig beroep. FLOT wil de best denkbare leraren opleiden vanuit het besef dat de leraar het verschil kan maken voor elke leerling.

In deze studiegids vind je informatie over alle onderwijseenheden uit het programma.

Algemene informatie over studeren bij FLOT kun je vinden op onze website. Raadpleeg daarnaast regelmatig de actuele informatie op de [portal](#). Hier is onder andere rooster, uitgewerkte informatie bij de onderwijseenheden en overige informatie over de opleiding te vinden. Naast de studiegids en de portal kun je voor vragen of informatie natuurlijk ook terecht bij de studieloopbaanbegeleider, andere opleiders en studiegenoten.

De formele regels die van toepassing zijn op jouw opleiding zijn vastgelegd in de [Onderwijs- en Examenregeling \(OER\)](#). De OER is onderdeel van het studentenstatuut, waar je meer kunt lezen over je rechten en plichten als student van Fontys. Het studentenstatuut vind je op [deze pagina](#).

We wensen je een mooie en succesvolle studietijd toe.

Namens het gehele team van FLOT,
Hanny van Geffen
Directeur Fontys Lerarenopleiding Tilburg

Als gevolg van de Corona situatie is er sprake van een verschuiving van meer offline (op locatie) naar online onderwijs en toetsing. Mede hierdoor kan het zijn dat gedurende het studiejaar een toetsvorm verandert. Eventuele omzettingen vinden plaats in overleg met de examencommissie, een procedure hiervoor zal tijdig beschikbaar zijn.

Didactisch handelen

Algemeen

Naam onderwijseenheid	Didactisch handelen
SBU (Studiebelastinguren) / EC's	140 SBU/ 5 EC
Studiejaar + periode	Opleidingsafhankelijk

Leeruitkomsten en toelichting

Leeruitkomst 1

De student laat in zijn didactisch handelen zien dat hij op een onderbouwde manier onderwijs ontwikkelt en verzorgt voor leerlingen in het eerstegraadsgebied. De student stimuleert het cognitief leren van leerlingen op gebied van analyseren, evalueren, creëren en begeleidt dit proces door het geven van effectieve feedback.

Toelichting

Voor *cognitief leren* gebruiken we de definitie van Anderson & Krathwohl (2001) waarin zes niveaus van cognitief leren zijn beschreven, namelijk: onthouden, begrijpen, toepassen, analyseren, evalueren en creëren. Een geschikte didactische aanpak van cognitief leren voor leerlingen in mbo-4 en havo als voorbereiding op het leren in het hoger beroepsonderwijs kan verschillen van een geschikte didactische aanpak voor de vwo-leerling als voorbereiding op het wetenschappelijke onderwijs.

Voor *effectieve feedback* gebruiken we de definitie van Hattie en Timperly (2000) waarin voor effectieve feedback drie vragen worden gebruikt: (1) waar ga ik naartoe ("feed up"), (2) hoe sta ik er voor ("feedback"), wat is mijn volgende stap ("feed forward"). Verder onderscheiden Hattie en Timperly feedback op taak, proces, zelfsturing en persoon.

Leeruitkomst 2

De student creëert een stimulerend leerklimaat voor zijn leerlingen waarin aandacht is voor differentiatie en waarin hij inspeelt op het nemen van verantwoordelijkheid voor het leren door de leerling.

Toelichting

Een *stimulerend leerklimaat* is een leerklimaat waarin elke leerling op zijn/haar niveau wordt uitgedaagd om zich te ontwikkelen. De leraar zorgt ervoor dat de leerlingen gewaardeerd worden door elkaar en de omgeving, daagt leerlingen uit om verantwoordelijkheid te nemen en laat leerlingen initiatieven nemen en zelfstandig werken (Van Hout-Wolters, Simons, & Volet, 2000).

Een *stimulerend leerklimaat* betekent dat de student in staat is leerlingen onderwijs te bieden dat hen past (gevarieerd en gericht op differentiatie). Hierbij houdt de student onder andere rekening met de verschillen die (kunnen) bestaan tussen leerlingen op havo- en vwo-niveau. De student laat vormen van differentiatie zien aangepast aan de doelgroep waarvoor het onderwijs is bedoeld. Hierbij kan gedacht worden aan differentiatie op basis van leren in coöperatieve groepen, leren in klassenverband, beheersingsleren. Een grotere verantwoordelijkheid van de leerlingen voor het leren betekent een groter beroep op hun zelfstandigheid en hun metacognitieve vaardigheden. De student toont aan op welke wijze hij dat bewerkstelligt.

Toetsvorm en toelichting

De onderwijseenheid Didactisch handelen wordt getoetst met een *portfolio-assessment* (zonder criteriumgericht interview). Het portfolio- assessment geeft de mogelijkheid om de onderwijseenheid te beoordelen op basis van informatie uit meerdere bronnen.

Twee fasen:

1. Ontvankelijkheidstoetsing door de beoordelaar

De beoordelaar beoordeelt aan de hand van ontvankelijkheidscriteria of de bewijzen in het portfolio van voldoende kwaliteit zijn om het assessment uit te voeren.

2. De beoordeling door de beoordelaar bestaat uit het:

- vaststellen of de leeruitkomsten zijn gerealiseerd;
- geven van ontwikkelingsgerichte feedback;
- vastleggen van bevindingen en eindoordeel.

Toelichting programma

We vragen binnen onderwijseenheid *Didactisch handelen* van de student een ontwikkelingsgerichte houding.. Onderwijseenheid *Didactisch handelen* is direct gelinkt aan de onderwijspraktijk. De student gaat aan de slag gaan met eigen activiteiten passend binnen de onderwijscontext waarin hij/zij werkzaam is of stage loopt en werkt aan de leeruitkomsten. Daarnaast biedt de opleiding bijeenkomsten aan. De onderwijseenheid is erop gericht dat de student zijn didactisch handelen verder weet te ontwikkelen. Hij is in staat zelf onderwijs en onderwijsmateriaal te ontwikkelen en het ontwikkelde onderwijs te onderbouwen op basis van reflectie en relevante bronnen (zoals praktijkgerichte en wetenschappelijke literatuur). Hij is in staat zich zowel vakinhoudelijk als vakdidactisch te verdiepen en zich nieuwe vaardigheden eigen te maken. De leraar vho is bereid om samen met anderen kennis en ervaringen te delen en praktijkgerichte kennis te creëren.

De student werkt aan de leeruitkomsten door in het werkveld aan de slag te gaan. Om zich in de praktijk te kunnen ontwikkelen is het nodig dat de student zich, op eigen initiatief, laat coachen door begeleiders op de werkplek. Denk aan tussentijdse evaluaties n.a.v. observaties van uitvoering van leersituaties en coachgesprekken door de werkplekbegeleider, schoolopleider, instituutopleider, en/of teamleider. Het is voor de betrokkenen van belang om hierbij de leeruitkomsten en de toetscriteria voor ogen te houden.

Bij het werken aan de leeruitkomsten wordt een onderzoekende aanpak geadviseerd die bestaat uit de volgende stappen: oriënteren en richten, analyseren, ontwikkelen, uitvoeren en evalueren. Aan deze stappen zijn ook de toetscriteria verbonden zodat de student zijn leeropbrengsten en bewijzen kan opnemen in het portfolio wat wordt beoordeeld.

Informatie over het programma en de bijeenkomsten wordt door de opleiding verstrekt.

Literatuur en leermiddelen

Diverse opleidingen werken met leerwerktaken. Vraag deze op bij de toegewezen begeleider. De opleiding adviseert over de literatuur en leermiddelen bij deze onderwijseenheid.

Pedagogische vraagstukken

Algemeen

Naam onderwijseenheid	Pedagogische vraagstukken
SBU (Studiebelastinguren) / EC's	140 SBU/ 5 EC
Studiejaar + periode	Opleidingsafhankelijk

Leeruitkomsten en toelichting

Leeruitkomst 1

De student verdiept zich in een pedagogisch vraagstuk dat zich voordoet in de school, om bij te dragen aan de ontwikkeling van het onderwijsklimaat. Op basis van pedagogische literatuur onderbouwt hij een aantal handelingsopties, maakt daaruit een beredeneerde keuze, probeert die uit de schoolpraktijk en deelt opbrengsten met betrokkenen.

Toelichting

Pedagogische vraagstukken komen voort uit de verantwoordelijkheid die de student en zijn school hebben voor de ontplooiing van leerlingen tot zelfstandige, kritische en verantwoordelijke volwassenen die bereid én competent zijn om mee te werken aan het functioneren van een democratische samenleving. Het pedagogische vraagstuk waarmee de masterstudent in het kader van deze onderwijseenheid aan het werk gaat, heeft betrekking op een complex probleem waaraan meerdere aspecten verbonden zijn, zoals bijvoorbeeld hoe om te gaan met diversiteit. Hierbij wordt dit complexe probleem vanuit meerdere perspectieven en op meerdere niveaus (bijvoorbeeld (inter)nationaal, regionaal, school, leerling) bekeken.

Uitgangspunt is het verder ontwikkelen van de pedagogische inzichten en het pedagogisch handelen van de student. De student start vanuit een idee, knelpunt of verdiepingsvraag over een pedagogisch vraagstuk dat zich voordoet in de school. De student verzamelt gegevens, analyseert deze en evalueert daarmee het vraagstuk. Op basis van de analyse en literatuur ontwikkelt de student het handelen ten aanzien van het vraagstuk.

De student deelt bevindingen met betrokkenen, zoals leerlingen, collega's of de schoolopleiding. En draagt, door middel van het gesprek hierover, bij aan het onderwijsklimaat en pedagogisch handelen op de school.

De student ontwikkelt zijn pedagogische visie parallel aan het ontwikkelen van pedagogische inzichten en pedagogisch handelen. Hij betreft daarbij ook de visie van de school op dit gebied.

Leeruitkomst 2

De student hanteert kwalitatieve en/of kwantitatieve methoden om systematisch valide en betrouwbare gegevens over pedagogisch handelen in onderwijssituaties te verzamelen, op een passende manier te analyseren en te interpreteren.

Toelichting

Deze leeruitkomst is een inleidende leeruitkomst, bedoeld om studenten te laten kennismaken met methoden om op masterniveau onderzoek te doen ten behoeve van de onderwijspraktijk. De student gebruikt (delen van) een onderzoekscyclus (1. Oriënteren en richten 2 Onderzoeken 3 Analyseren 4 Evalueren 5 Rapporteren en Presenteren). Er is een veelheid aan mogelijkheden om volgens deze cyclus onderzoek te doen naar de pedagogische praktijk, variërend van kwalitatief onderzoek tot een fenomenologische of ontwerpgerichte aanpak. De student verantwoordt de keuzes die hij maakt. Hij hanteert verschillende methodes om data te verzamelen

Toetsvorm en toelichting

De onderwijseenheid Pedagogische vraagstukken wordt getoetst met een portfolio-assessment zonder criteriumgericht interview (CGI).

Bij de beoordeling worden twee fasen onderscheiden:

1. Bij de **ontvankelijkheidstoetsing** wordt door de beoordelaar nagegaan of het portfolio voldoet aan de gestelde ontvankelijkheidscriteria. De ontvankelijkheidscriteria hebben betrekking op taalgebruik, APA-regels en de authenticiteit van de bewijzen.
2. De **beoordeling** door de beoordelaar bestaat uit het vaststellen in hoeverre de leeruitkomsten zijn gerealiseerd. Daarnaast wordt er ontwikkelingsgerichte feedback gegeven met als doel de student handvatten te geven voor de vormgeving en uitvoering van de andere generieke leeruitkomsten.

De producten die samen het portfolio vormen, worden formatief én summatief ingezet. De producten uit het portfolio worden gerelateerd aan de leeruitkomsten en worden zo gebruikt om de leeruitkomsten aan te tonen. Belangrijk is dus dat de student aangeeft aan welke leeruitkomst(en) een product verbonden is en dat er een onderbouwing is, bijvoorbeeld in de vorm van een reflectie, voor de wijze waarop het product de beheersing van de leeruitkomst(en) laat zien.

Toelichting programma

De student werkt aan een pedagogisch vraagstuk dat relevant is voor zijn onderwijscontext. Een voorbeeld van een complex pedagogisch vraagstuk zou kunnen zijn: “Hoe kan er binnen het curriculum naast aandacht voor kwalificatie ook aandacht gegeven worden aan de ontwikkeling van socialisatie en persoonsvorming?”. Onder een complex pedagogisch vraagstuk als dit vallen meerder thema's zoals, bijvoorbeeld diversiteit, motivatie, socialisatie, persoonsvorming, bespreken van gevoelige onderwerpen etc. De student koppelt bij het werken aan de onderwijseenheid Pedagogische Vraagstukken de theorie aan de eigen praktijk. Hierbij wordt de cyclus, zoals omschreven bij leeruitkomst 2, geheel of gedeeltelijk doorlopen. De onderwijseenheid Pedagogische vraagstukken past in de onderzoeksleerlijn van de masteropleidingen. Het is een voorbereiding op de onderwijseenheid vakdidactisch ontwerponderzoek. Specifieke informatie over het programma en de bijeenkomsten wordt door de opleiding verstrekt.

Literatuur en leermiddelen

Afhankelijk van de gekozen thema's stelt de student een eigen literatuurlijst samen. De opleiding adviseert voorafgaand en gedurende het onderzoek over de literatuur en leermiddelen.

Vakdidactisch ontwerponderzoek

Algemeen

Naam onderwijseenheid	Vakdidactisch ontwerponderzoek
SBU (Studiebelastinguren) / EC's	280 SBU/ 10 EC
Studiejaar + periode	Opleidingsafhankelijk

Inleiding

In het vakdidactisch ontwerponderzoek werkt de student aan de ontwikkeling van zijn onderzoekend vermogen en aan zijn vakdidactische bekwaamheid. De student toont deze vaardigheden aan op het eindniveau van de opleiding (masterniveau).

Voor meer details wordt verwezen naar de portal met onderwijsmateriaal bij deze onderwijseenheid.

Leeruitkomsten en toelichting

Voor het vakdidactisch ontwerponderzoek gelden de volgende twee leeruitkomsten (LUKs):

LUK 1:

De student ontwerpt (delen van) onderwijsleertraject(en) voor leerlingen in het eerstegraads gebied. De student laat zien hoe dit/deze onderwijsleertraject(en) samenhangt/samenhangen met het onderwijs in andere jaarlagen en vakgebieden. De student onderbouwt zijn didactische keuzes en verhoudt zich hierbij tot nationale en internationale actuele ontwikkelingen in het onderwijs binnen zijn vakgebied en het onderwijs in zijn school. De student legt uit wat de implicaties zijn van het ontworpen onderwijs voor formatieve/summatieve toetsing. De student voert het ontworpen onderwijs uit, evalueert het leerproces en de leeropbrengsten en bespreekt deze in relatie tot de ontwerpkeuzes en actuele en wetenschappelijke internationale bronnen.

LUK 2:

De student past een onderzoekscyclus toe om een verlegenheidssituaties uit de eigen beroepspraktijk te onderzoeken. De kwaliteit van de gekozen aanpak, en de relevantie en impact van het onderzoek zijn in lijn met de Kennisbasis Generiek Eerstegraads lerarenopleidingen.

Toelichting

In de toelichting verduidelijken we een aantal termen.

Eerstegraads gebied

Bovenbouw havo/vwo, mbo (niveau 4) en het hbo vallen onder het eerstegraadsgebied. Niet alle relevante bekwaamheden kunnen op mbo-niveau 4 voor alle opleidingen worden aangetoond.

Opleidingen kunnen daarom aanvullende eisen stellen waar het gaat om de toelaatbaarheid van mbo niveau 4.

Vakdidactisch

Vakdidactiek kan betrekking hebben op curriculumniveau en op het niveau van de lespraktijk. In dit vakdidactisch ontwerponderzoek staat de vakdidactiek op het niveau van de lespraktijk voorop. Bij het niveau van de lespraktijk gaat het om "het op grond van een heldere expliciete onderwijsvisie ontwerpen, uitvoeren en evalueren [...] van vakspecifieke onderwijsleerprocessen en om het bijstellen van deze processen op basis van de bevindingen". Van belang zijn dan bijvoorbeeld domeinspecifieke leerdoelen; samenhang met leerlijnen; vakdidactische uitgangspunten (zoals onderzoekend leren of ontwerpend leren); werkvormen; ontwikkeling van gewenste kennis, begrip en vaardigheden; toetsing. Vakdidactiek op curriculumniveau kan een rol spelen als het onderwerp van het onderzoek aansluit bij ontwikkelingen in een vakgebied of in het onderwijs (bijvoorbeeld in de vorm van een vakoverstijgend project).

Vakoverstijgend onderwijs en onderwijskundige aspecten, zoals motivatie, feedback, internationalisering of aandacht voor specifieke groepen leerlingen kunnen een rol spelen in het onderzoek, zolang het ontwerponderzoek hoofdzakelijk is gericht op het leren van leerlingen in het onderzochte schoolvak.

Ontwerponderzoek

Ontwerponderzoek in het onderwijs kenmerkt zich door het systematisch ontwerpen en vervolgens onderzoeken van onderwijs. Uitgangspunten voor het ontwerp zijn de onderwijspraktijk en wetenschappelijke literatuur. In dit vakdidactisch ontwerponderzoek is het doel het verbeteren of vernieuwen van de onderwijspraktijk van de studenten in de context van hun vakdomein en schoolorganisatie. De reikwijdte van het onderzoek gaat verder dan de praktijk van de deelnemers: ook geïnformeerde vakgenoten dienen ervan te kunnen leren, al zal een vertaling nodig zijn naar hun eigen context.

Onderzoekscyclus

Ontwerponderzoek is een cyclisch proces dat ruwweg bestaat uit drie fasen: een voorbereidings- en ontwerpfase, een experiment in de onderwijspraktijk en een analysefase (retrospectief, dus na afloop van het experiment). De resultaten van de analysefase kunnen gebruikt worden om het ontwerp te verbeteren als begin van een nieuwe cyclus. Er bestaan diverse modellen (aanpakken) om de fasen vorm te geven. In dit vakdidactisch ontwerponderzoek gaan we er vanuit dat een student, in overleg met de opleiding, één van de volgende modellen kiest:

1. Lesson study (door een groep studenten)
2. Design as Research (DARE: individueel of door een groep studenten)
3. Individueel ontwerponderzoek

Model 1 en 2 zijn gekozen omdat ze naar verwachting goed aansluiten bij de praktische kennis en ervaring van de masterstudenten. Model 3 is vooral gekozen om studenten tegemoet te komen voor wie een keuze voor model 1 of 2 wegens het studieprogramma niet past. Het kan zijn dat een opleidingen slechts één van de modellen 1 of 2 ondersteunt.

Onderwijsleertraject

Het doel van ontwerponderzoek in het onderwijs is om meer te weten te komen over leren van leerlingen, en de middelen die daartoe kunnen worden ingezet. Het leren van leerlingen gebeurt in opeenvolgende en samenhangende leeractiviteiten (onderwijsleertrajecten) met als doel leerlingen bepaalde kennis en/of vaardigheden (leerdoelen) bij te brengen. De minimale omvang van een onderwijsleertraject is afhankelijk van de vorm van het ontwerponderzoek en de vraag die aan het project ten grondslag ligt. Zo ligt bij een Lesson study de onderzoeks- en ontwerpfocus op één les die, met aanpassingen, meerdere malen kan worden uitgevoerd. Deze les maakt gewoonlijk deel uit van een onderwijsleertraject dat meerdere lessen in beslag neemt, waarvan het zinvol kan zijn deze in het ontwerp te betrekken.

Masterniveau

Een beschrijving van masterniveau is vastgelegd in niveau 7 van European Qualifications Framework (EQF) / Nederlands Kwalificatieraamwerk (NLQF). De kenmerken hiervan, voor zover van belang, zijn in de beoordelingsrubric vertaald naar de context van het vakdidactisch ontwerponderzoek. Hierbij is gebruik gemaakt van de generieke kennisbasis van de HBO master lerarenopleidingen.

Een belangrijk punt is de praktijkgerichtheid van het vakdidactisch ontwerponderzoek. Het onderzoek is bedoeld om "om bij te dragen tot professionele kennis en manieren van werken" (EQF). Informeel omschrijven we dit als: "geïnformeerde vakgenoten dienen ervan te kunnen leren".

Toetsvorm en toelichting

Het vakdidactisch ontwerponderzoek wordt getoetst aan de hand van een portfolio en mondelinge communicatie. De beoordeling vindt plaats aan de hand van een rubric.

De eisen die aan de verslaglegging en de mondelinge communicatie gesteld worden, en de manier waarop de kwaliteit van het werk wordt beoordeeld staan beschreven in het onderwijsmateriaal bij deze onderwijseenheid.

Samenwerking

Studenten die hun ontwerponderzoek uitvoeren als Lesson study, en sommige studenten die het DARE model volgen, werken tijdens het onderzoek samen met andere studenten. Daarnaast zijn er altijd onderdelen die studenten individueel uitvoeren. Details over de eisen die aan de gezamenlijke en individuele gesteld worden staan beschreven in de beoordelingsrubric. De beoordeling van het ontwerponderzoek gebeurt voor elke student individueel, op basis van de beoordelingsrubric.

Toelichting programma

Informatie over de uitvoering van deze onderwijseenheid wordt door elke opleiding afzonderlijk gegeven.

Literatuur en leermiddelen

De opleiding adviseert over de literatuur en leermiddelen bij deze onderwijseenheid.

Lerende Professional

Algemeen

Naam onderwijseenheid	Lerende Professional
SBU (Studiebelastinguren) / EC's	280 SBU/ 10 EC
Studiejaar + periode	Opleidingsafhankelijk, in periode 3 en 4 worden opleidingsoverstijgende bijeenkomsten georganiseerd

Leeruitkomsten en toelichting

Leeruitkomst 1:

De student geeft samen met collega's systematisch en concreet uitvoering aan een domein- of schoolbrede ontwikkeling en gebruikt hierbij inzichten uit (inter)nationale netwerken.

Leeruitkomst 2:

De student geeft zelfstandig en gericht vorm aan zijn eigen professionele ontwikkeling en die van zijn collega's ten dienste van de schoolontwikkeling.

Toelichting op de leeruitkomsten

Binnen de onderwijseenheid 'De Lerende Professional' geeft de student uitvoering aan een domeinbrede of schoolbrede ontwikkeling samen met collega's op de eigen werkplek. Onder een domeinbrede of schoolbrede ontwikkeling verstaan we een ontwikkeling binnen een school die de eigen vaksectie overstijgt. Onder domeinen binnen een school verstaan wij in de school aanwezige samenwerkingsverbanden die de eigen vakgroep overstijgen, bijvoorbeeld het leergebied 'Mens en Maatschappij', bovenbouw havo, de beta-secties of het kernteam/ mentorenteam van een jaarlaag. Het vormgeven van deze ontwikkeling doe je niet onvoorbereid. Studenten maken gebruik van de kennis, het vermogen tot kritisch denken en de onderzoekende houding die ze tijdens hun studie en als gevolg van hun werkervaring hebben ontwikkeld. Deze vaardigheden en kennis helpt hen om een vernieuwing en de implementatie daarvan kritisch te bevragen (bijvoorbeeld ten aanzien van de leertheoretische, morele, en politieke aannamen en de effectiviteit; Klechtermans, 2018). Het beantwoorden van die vragen vereist een reflectieve en onderzoekende houding die vertrekt vanuit concrete praktijken en hoe die feitelijk functioneren.

De leraar vho staat midden in de maatschappij, via de leerlingen, maar ook door het contact met ouders en anderen die voor de ontwikkeling van een leerling belangrijk zijn. Dat zijn bijvoorbeeld deskundigen binnen en buiten de school, samenwerkingspartners van de school en mensen in het bedrijfsleven zoals praktijkopleiders. De leraar vho is er zich van bewust dat hij samen met zijn vakcollega's, nationaal en internationaal, een professionele gemeenschap vormt, waarin wordt samengewerkt, geleerd en ontwikkeld. Bij het vormgeven van de ontwikkeling zoals beschreven in de leeruitkomst maakt de student gebruik van de kennis die voortkomt uit deze netwerken (denk aan: praktijkgerichte en wetenschappelijke literatuur).

Om de leeruitkomsten aan te tonen geeft de student samen met collega's vorm aan een onderwijsinnovatie. Onder een onderwijsinnovatie verstaan we het veranderen van het onderwijs met als doel de leerresultaten van de leerlingen te verhogen (Hopkins, 2001; Verdegaal, 2014). De onderwijsinnovatie komt voort uit een vraag of behoefte tot verandering die bestaat binnen een groep collega's en/of binnen de school. Voorbeelden van mogelijke onderwerpen worden ter inspiratie weergegeven in de handleiding van de module. In het kader van deze onderwijseenheid kan de student zelf het initiatief nemen tot de innovatie, maar ook aansluiten bij een innovatieproces dat binnen de school al bestaat.

Studenten werken systematisch aan het vormgeven van deze onderwijsvernieuwing of ontwikkeling. Dit sluit aan bij het in NLQF niveau 7 beschreven niveau van het toepassen kennis en probleemoplossende vaardigheden.

Het vormgeven van een school- of domeinbrede ontwikkeling of vernieuwing is een voorbeeld van professionele ontwikkeling. Van een masterstudent wordt verwacht dat hij zijn professionele ontwikkeling en die van collega's zelfstandig en gericht vorm kan geven. Om inzicht te krijgen in professionele ontwikkeling wordt gebruik gemaakt van modellen van professionele groei (bijvoorbeeld Clarke &

Hollingsworth, 2002) en modellen die inzoomen op de ontwikkeling van de school (bijvoorbeeld Creemers, Slegers, 2003 en Senge, 2001).

Toetsvorm en toelichting

De toetsvorm is een portfolio-assessment met criterium gericht interview. Het is een geïntegreerd beoordelingsmoment waarin op basis van bewijsmateriaal in het portfolio en een gestructureerd gesprek wordt vastgesteld in hoeverre de student de leeruitkomsten beheerst.

Toelichting programma

Van en met elkaar leren is één van de didactische uitgangspunten van de masterlerarenopleidingen binnen FLOT. Studenten leren door de rijkheid en diversiteit van de verschillende werkplekken, ze leren elkaar kritisch bevragen en ontwikkelen zich breed doordat ze ook meekrijgen waar hun medestudenten mee bezig zijn. De masterstudent werkt gedurende het leertraject van deze onderwijseenheid op het instituut samen met andere studenten in interdisciplinaire leergroepen en werkt op zijn werkplek samen met zijn collega's in een zgn. professionele leergemeenschap.

Binnen de onderwijseenheid 'Lerende Professional' is een PLG een procesinstrument om de cultuur van het onderwijssysteem (in de breedste zin van het woord) te veranderen, waarbij alle betrokkenen samenwerken en leren om een gemeenschappelijk doel te bereiken: het verbeteren van de motivatie en de leerprestaties van de leerlingen. Hierbij kun je denken aan het gezamenlijk lezen en bespreken van artikelen en het uitnodigen van sprekers.

Daarnaast gaan studenten bij FLOT met elkaar in gesprek in de leergroepen. Ze wisselen uit, ontvangen feedback en horen hoe er met het gekozen thema binnen andere scholen om wordt gegaan. Daarnaast kunnen ze casuïstiek inbrengen m.b.t. hun gekozen innovatie/verdieping om er samen over kunnen sparren. Door verschillende intervisiemethodes toe te passen leren ze hiermee werken en gaan ze concreet aan de slag met de ingebrachte casuïstiek. Deze bijeenkomsten zijn gekenmerkt door een open karakter regelmatig zullen collega's vanuit het werkveld bij de bijeenkomsten aanwezig zijn.

Literatuur en leermiddelen

Afhankelijk van het gekozen thema stelt de student een eigen literatuurlijst samen. Deze bronnen zullen aangevuld worden met diverse door de docent aangereikte bronnen op het gebied van professionele identiteit, innoveren in teams, communiceren binnen innovaties en projectmatig werken.

Micro-economie 1

Algemeen

Naam onderwijseenheid	Micro-economie 1
SBU (Studiebelastinguren) / EC's	140 SBU/ 5 EC
Studiejaar + periode	Masteropleiding jaar 1; periode 1

Leeruitkomsten en toelichting

De student evalueert aangereikte informatie van micro-economische beslissingen op individuele basis voor een consument en een producent en maakt gebruik van de begrippen, modellen en andere kenniselementen van de subdomeinen Consumentengedrag, Producentengedrag, Perfect werkende markten, behorende bij het domein Micro-economie en bij het domein Economische Tools van de landelijke kennisbasis Master leraar Algemene economie voor de economische actoren.

Toetsvorm en toelichting

Schriftelijke tentamen (week 9 periode 1) die bestaat uit open en gesloten vragen, waarvoor een 5,5 of hoger dient te worden gehaald. Het hertentamen vindt plaats in week 10 van periode 2.

Toelichting programma

In deze module spelen wiskundige vaardigheden een belangrijke rol. Het gaat daarbij met name om (partieel) differentiëren en integreren. Vandaar dat zowel tijdens de lessen als in de literatuur daar de nodige aandacht naar uitgaat. In de module micro-economie 1 worden de eerste tien hoofdstukken uit het boek van D. Besanko behandeld. De stof betreft:

- puntelasticiteiten
- nutsfuncties als verklaring van consumentengedrag; gedragseconomie
- isoquanten als verklaring van producentengedrag; optimalisatie van keuzes
- productiekosten, lange en korte termijn, verzonken kosten
- de marktvorm van volkomen concurrentie

Relatie met de kennisbasis:

Kennisbasis master algemene economie domein 2: Micro-economie, Domein 6: Economische tools.

Literatuur en leermiddelen

- Besanko, D., Micro economics, 5th international student edition, ISBN 9781118716380
- Reader Economische wiskunde (beschikbaar via de portal)

Micro-economie 2

Algemeen

Naam onderwijseenheid	Micro-economie 2
SBU (Studiebelastinguren) / EC's	140 SBU/ 5 EC
Studiejaar + periode	Masteropleiding jaar 1; periode 2

Leeruitkomsten en toelichting

De student evalueert aangereikte informatie van micro-economische beslissingen op diverse markten en marktvormen en maakt gebruik van de begrippen, modellen en andere kenniselementen van de sub-domeinen Perfect werkende markten, niet- perfect werkenden markten, marktfalen en speltheorie, behorende bij het domein Micro-economie en bij het domein Economische Tools van de landelijke kennisbasis Master Leraar Algemene Economie ten behoeve van economische actoren.

Toetsvorm en toelichting

Schriftelijke tentamen (week 9 periode 2) die bestaat uit open en gesloten vragen, waarvoor een 5,5 of hoger dient te worden gehaald. Het hertentamen vindt plaats in week 10 van periode 3.

Toelichting programma

In de module micro-economie 2 ligt de focus op:

- marktvormen en marktgedrag; welvaartseffecten
- risico en informatie
- speltheorie (coöperatief en non-coöperatief, simultane en sequentiële keuzes)

Relatie met de kennisbasis:

Kennisbasis master algemene economie domein 2: Micro-economie, Domein 6: Economische tools.

Literatuur en leermiddelen

- Besanko, D., Micro economics, 5th international student edition, ISBN 9781118716380
- Reader Economische wiskunde (beschikbaar via de portal)

Economische geschiedenis

Algemeen

Naam onderwijseenheid	Economische geschiedenis
SBU (Studiebelastinguren) / EC's	140 SBU/ 5 EC
Studiejaar + periode	Masteropleiding jaar 1; periode 1

Leeruitkomsten en toelichting

In het oplossen van economische vraagstukken op het niveau van evaluatie maak je gebruik van de begrippen, modellen en andere kenniselementen van de sub- domeinen handelstheorie, handelspolitiek, economische globalisering en ontwikkelingseconomie van de landelijke kennisbasis Master Leraar Algemene Economie (domein 7)

Leerdoelen:

- De student kan aan de hand van verschillende wetenschapsfilosofische benaderingen een oordeel formuleren over het wetenschappelijk gehalte van economische uitspraken.
- De student heeft inzicht in de rol van zowel descriptieve als normatieve argumenten in economische vraagstukken
- De student heeft inzicht in de verschillende methoden die economen toepassen om tot kennis te komen
- De student heeft inzicht in de verschillende werkwijzen die economen in de loop van de geschiedenis hebben vertolkt, met aandacht voor sterke en zwakke punten van de respectievelijke economie-beroepsopvatting
- De student kan de kernconcepten, theorieën en mensbeelden van enkele sleutelfiguren van het economisch denken (Aristoteles, Smith, Marx) beschrijven, met elkaar in verband brengen en toepassen in relevante economische contexten
- De student is in staat om primaire teksten van klassieke en hedendaagse sleuteldenkers analyseren, met speciale aandacht voor beeldspraak, argumentenstructuur, verborgen argumenten, interne tegenstrijdigheden.
De student is in staat door inzichten uit de (sociale en economische)psychologie, antropologie en filosofie een compleet en genuanceerd beeld te schetsen van de drijfveren en het (beperkt) rationele keuzegedrag van de economische actoren en marktbewegingen.

Toetsvorm en toelichting

Schrijftoets op het einde van periode 1. De toets moet met minstens een 5,5 afgesloten te worden wil de student(e) de studiepunten toegewezen krijgen. De toets zal gaan over het hieronder vernoemde leermiddelen

Toelichting programma

In deze cursus zullen we eerst aan de hand van Aristoteles het oermodel van het economisch denken verkennen: de spanning tussen de begrensde *economie*, gericht op gebruikswaarde, en de eindeloze *chrematistiek*, gericht op ruilwaarde. We zullen zien dat Adam Smith en Marx dit oermodel beiden op hun eigen, invloedrijke wijze zullen hernemen. De dialoog tussen deze drie sleuteldenkers en hun visie op de relatie tussen economie en een welvarende maatschappij zal leidend zijn in de hier gereconstrueerde geschiedenis van het economisch denken. Aan de hand van aanvullende primaire teksten (Benammar, 2013) van zowel klassieke als hedendaagse denkers over economie zal aannemelijk gemaakt worden dat deze dialoog nog steeds doorwerkt in de hedendaagse economische debatten. Ook de 'spelregels van economen', aan de hand van de verschillende rollen die economen toebedeeld krijgen, of zichzelf toebedelen, worden belicht. Daarbij is er aandacht voor het specifieke karakter van economie als wetenschappelijk kengebied. Hiervoor wordt eerst naar een antwoord gezocht naar de vraag wat er in brede zin onder wetenschap wordt verstaan: wat is het verschil tussen wetenschap en niet-wetenschap,

volgens prominente wetenschapsfilosofen als de Logisch-positivisten, Popper en Kuhn? Daarna zoomen we in op de plaats van economie in dit verband. Hoe gaan economen te werk in hun streven naar kennisverwerving? Wat is het wetenschappelijk gehalte van economische beweringen? We bestuderen deze vragen o.a. aan de hand van het werk van Van Dalen.

Literatuur en leermiddelen

Boek:

Karim Bennammar (2013) *Denken over geld en waarde. 23 sleutelteksten*. Amsterdam, Parrésia, ISBN978-90-73040-09-0

Artikelen:

- Dalen, H. van (2011) De econoom in crisistijd: De tovenaarsleerling ontwaakt. Tijdschrift voor Politiek en Economie Digitaal
- Dalen, H. van; Klamer, A.; Koedijk, K. (2015), "De econoom als onrustzaaiër en bestrijder van de status quo", *Me Judice*.
- Grol, R. & E. Sent (2016) Homo economicus: van normatief naar positief. *Economisch Statistische Berichten*
- Schiller, R. (2013) Is economics a science? *Nobel Lecture*

Reader:

- Reader 'Economische geschiedenis' met studie- en oefenmateriaal

Macro-economie

Algemeen

Naam onderwijseenheid	Macro-economie
SBU (Studiebelastinguren) / EC's	280 SBU/ 10 EC
Studiejaar + periode	Masteropleiding jaar 1; periode 3 + 4

Leeruitkomsten en toelichting

In het oplossen van economische vraagstukken op het niveau van evaluatie maak je gebruik van de begrippen, modellen en andere kenniselementen van de sub-domeinen Macro-economische data en Economische groei behorende bij het domein Macro-economie van de landelijke kennisbasis Master Leraar Algemene Economie. Je bestudeert op deze deel terreinen de economie met behulp van modellen, rekening houdend met de bijbehorende modelassumpties. In dit verband kun je eveneens aan de hand van conjunctuurmodellen korte termijn fluctuaties verklaren en berekenen en aan de hand van groeimodellen de lange termijn situatie interpreteren.

Toetsvorm en toelichting

De module wordt afgesloten aan het einde van periode 4 via een schriftelijk tentamen. Deze toets kan indien nodig worden herkanst in augustus. Getoetst zullen worden de hoofdstukken 1 t/m 10 en 16 van het ondergenoemde boek Macro- Economie en alle overige lesmaterialen. De toets moet met minstens een 5,5 afgesloten worden wil de student(e) de studiepunten toegewezen krijgen.

Toelichting programma

- In deze module ligt de nadruk op de rol van docent als professional, vakspecialist en vakdidacticus.
- De vakinhoud sluit aan bij de concepten 1,3,7 en 8 van het examenprogramma havo/vwo
- De vakinhoud sluit aan bij de landelijke kennisbasis Master algemene economie en specifiek bij de (sub)domeinen 1 (macro economie) en 6.3 (modellen)
- Hoorcolleges worden gecombineerd met andere werkvormen. Collegebezoek aanbevolen.

Literatuur en leermiddelen

Freddy Heylen, Macro - Economie, 4^e editie, Garant, Antwerpen - Apeldoorn
ISBN : 9789463930307

- PPT presentaties
- Begeleidend dictaat

Overheid en markten

Algemeen

Naam onderwijseenheid	Overheid en markten
SBU (Studiebelastinguren) / EC's	140 SBU/ 5 EC
Studiejaar + periode	Masteropleiding jaar 1; periode 3

Leeruitkomsten en toelichting

De student analyseert en evalueert de voor- en nadelen van zowel het marktmechanisme als overheidsingrijpen, waarbij hij rekening houdt met inzichten uit de gedragseconomie en de institutionele economie, gebruikmakend van de Landelijke Kennisbasis Master Economie, met name domein 6.1 en 4.

Onderverdeling naar leerdoelen:

	Leerdoel	Concretisering	Relatie met Kennisbasis Master AE (per subdomein)
A	De relatie overheid-markt bekeken vanuit de sociaal-contractbenadering	- De student heeft inzicht in de mogelijkheden en beperkingen van de markt als instrument tot allocatie, stabilisatie en distributie. - De overheid als noodzakelijke, maar niet voldoende voorwaarde van economische transacties (voorkomen berovingsproblemen, contracten, verschaffen collectieve goederen middels collectieve dwang) - De student heeft inzicht in de transactiekosten-benadering, externe effecten en het theorema van Coase, - De student kan zowel vanuit het perspectief van interne, externe, stabilisatie en verdelingsvraagstukken in de context van de Nederlandse verzorgingsstaat uitdagingen analyseren op het gebied van arbeidsmarkt, zorg, onderwijs, woningmarkt, pensioen en sociale zekerheid (Kalshoven).	4.1: Functies van de collectieve sector; 4.2: Openbare financiën; 4.3: Sociale zekerheid
B	De grenzen van de markt: externaliteiten en internaliteiten	- De student heeft inzicht in de mogelijkheden en beperkingen van de overheid als instrument tot allocatie, stabilisatie en distributie. - De student heeft inzicht in de oorzaken van collectieve actie-problemen, en de mogelijkheden en beperkingen van de overheid om dit tot stand te brengen - De student heeft inzicht in aspecten van macht, markt en mededinging bij economische vraagstukken - De student heeft inzicht in de verschillende rollen van de overheid inzake ecologische vraagstukken (vb. Hardin) - De student kan vaardigheden uit onder andere speltheorie en de welvaartsanalyse	2.4: Niet-perfect werkende markten; 2.5: Marktfalen 6.1: Gedrags-economie;

		toepassen bij het doorgronden en oplossen van allocatie -en distributievraagstukken • De student heeft inzicht in de wisselwerking van overheid en markt inzake innovaties (vb. Mazzucato) • De student kan uitleggen wat de opkomst van de gedragseconomische blik betekende voor erkenning van internaliteiten als van externaliteiten te onderscheiden marktfalen en daarvan de beleidsimplicaties daarvan in vraagstukken rondom overheid en markt toelichten (o.a. Tversky & Kahneman, Sunstein & Alcott) .	
C	De grenzen van de overheid	• De overheid als keten van meerduidige, complexe principaal-agentrelaties • Beperkte mogelijkheden (informatieproblemen, prikkels, geloofwaardige binding) voor de overheid om marktfalen effectief en/of efficiënt aan te pakken • Mogelijkheden en beperkingen van overheidsingrijpen bij het optreden van monopolie • De student heeft inzicht in de veranderende rol van de overheid in een geglobaliseerde wereld (vb. Rodriks trilemma)	4.5: Economie van de publieke besluitvorming 5.3: Economische globalisering;

In deze cursus wordt de student vertrouwd gemaakt met relevante en actuele vraagstukken op het snijvlak van de collectieve en de particuliere sector. Hierbij staat een institutioneel-economische benaderingswijze centraal, gezien ook de centrale plaats die deze manier van denken inneemt in het nieuwe Teulings-economieprogramma voor de bovenbouw havo/vwo. Concepten als collectieve actie, externe effecten, transactiekosten, Pareto-optimaliteit, asymmetrische informatie, averechtse selectie en berovingsprobleem krijgen in deze cursus een verdieping en verbreding, met aandacht voor de toepassing in een keur aan economische (verzorgingsstaat, mededingingsbeleid, milieu, innovatie) contexten. Hierbij staat onder andere het werk van Teulings, Bovenberg & van Dalen, Coase, Mazzucato, Hardin en Rodrik centraal.

Deze twee concepten worden verbonden door een tak van de economie die de laatste decennia van grote invloed is geweest op onze beide hoofddomeinen: de gedragseconomie. Zo zullen we kijken hoe de opkomst van o.a. het werk van Kahneman en Tversky van invloed is geweest op het bedrijven van en economie. Maar ook de sporen die gedragsceconomische inzichten hebben nagelaten op het denken over al dan niet overheidsingrijpen (o.b.v. niet alleen externaliteiten, maar ook internaliteiten, Sunstein) worden besproken.

Dit theoretisch kader wordt ten slotte toegepast op de uitdagingen van de Nederlandse verzorgingsstaat. Met specifieke aandacht voor de contexten/domeinen arbeidsmarkt, zorg, onderwijs, woningmarkt, pensioen en sociale zekerheid (Kalshoven) kijken we hoe eerder opgedane inzichten kunnen transfereren naar een actuele en relevante context, namelijk het sociaal contract tussen burger en overheid in Nederland. Ook hier speelt de vraag naar marktwerking of niet een centrale rol.

Literatuur en leermiddelen

Boeken:

Teulings, C., Bovenberg, L. V., & Harry. (2005). *De cirkel van goede intenties. De economie van het publieke belang*. Amsterdam: Amsterdam University Press. (handboek, digitale versie beschikbaar via portal)

Kalshoven, F., Zonderland, S (2017) *Naar een nieuw sociaal contract. Voor een beter Nederland*. De argumentenfabriek (handboek, digitale versie beschikbaar via portal)

Artikelen:

Coase, R. (1960). The problem of social cost. *The journal of law and economics*.

Grol, R. (2016) Fully Rational or Rational Fools? *H5 uit dissertatie 'Investigating Economic Classroom Experiments'*.

Hardin, G. (1968). The tragedy of the commons. *Science*, 1243-1248.

Kahneman, D. & Tversky, A. (1974) Judgment under Uncertainty Heuristics and Biases. *Science*

Kahneman, D. & Tversky, A. (1984). Choices, Values and Frames. *American Psychologist Association*

Mazzucato, M. (2015). De ondernemende staat. Wel de lasten, niet de lusten. *Groene Amsterdammer*.

Rodrik, D. (2000). How far will international integration go? *Journal of economic perspectives*, 177-186.

Sunstein, C. & Allcott, H., *Regulating Internalities*, J. PolyAnalysis & Mgmt

Economie en maatschappij

Algemeen

Naam onderwijseenheid	Economie en maatschappij
SBU (Studiebelastinguren) / EC's	140 SBU/ 5 EC
Studiejaar + periode	Masteropleiding jaar 1; periode 4

Leeruitkomsten en toelichting

De student ontwerpt, op basis van een door zelfstandig uitgevoerde literatuurstudie opgedane vakinhoudelijke inzichten, een beroepsproduct waarbij hij rekening houdt met inzichten uit de vakdidactiek (m.n. helder denken en taalgericht vakonderwijs), gebruikmakend van de Landelijke Kennisbasis Master Economie.

Toetsvorm en toelichting

Beroepsproduct (lesbrief incl. docentenhandleiding en verantwoording).

Toelichting programma

In het vak 'Economie en maatschappij' ga je je verdiepen in een onderwerp binnen het domein van markt en overheid. Door middel van een uitgebreid literatuuronderzoek specialiseer jij jezelf in een relevant thema / deelgebied van EM. Uiteindelijke doel van deze module is dat je een keuze-onderwerp binnen het Teulings examenprogramma (bovenbouw HAVO/ VWO) kunt verzorgen, in de vorm van een zelf geschreven stuk lesstof voor deze doelgroep, inclusief verantwoording en verwerkingsopdrachten. Door middel van een publicatie, die gepubliceerd zou kunnen worden in de vak(didactische)tijdschriften zoals Factor D of het Tijdschrift voor economisch onderwijs, maak jij jouw collega's in het vakgebied deelgenoot van jouw expertise. Speciale aandacht is er hiervbij voor Taalgericht vakonderwijs en helder en kritisch denken.

Literatuur en leermiddelen

Van Drie (red.), (2012): Taalgericht vakonderwijs in de mens- en maatschappijvakken Een handreiking voor opleiders en docenten. Landelijk Expertisecentrum Mens en Maatschappijvakken.

Reader 'Economie en maatschappij', met daarin aandacht voor vakdidactische ontwerpprincipes en helder denken voor economen.

Vakdidactiek 1

Algemeen

Naam onderwijseenheid	Vakdidactiek 1
SBU (Studiebelastinguren) / EC's	140 SBU/ 5 EC
Studiejaar + periode	Masteropleiding jaar 1; periode 3 + 4

Leeruitkomsten en toelichting

Ontwerpen met behulp van zelf verzamelde informatie van onderdelen van leeractiviteiten in te onderscheiden fasen van het leerproces, met aandacht voor passende didactische werkvormen, verschillen tussen leerlingen en geschikte beoordelingsinstrumenten, gebruikmakend van trefwoorden en procedures in de kennisbasis eerstegraadslerarenopleiding algemene economie en wetenschappelijke bronnen, voor leerlingen en studenten in het middelbaar beroepsonderwijs, voorbereidend hoger onderwijs of hoger onderwijs.

Toetsvorm en toelichting

Het programma van Vakdidactiek 1 is opgebouwd op grondslag van het ADDIE-model. Bij Vakdidactiek 1 ligt de focus op de eerste twee fasen van dit model: analyse en design. De module wordt afgesloten middels een dossier waarin uitgewerkte opdrachten zijn verwerkt. De opdrachten hebben betrekking op:

- de concept-contextbenadering van het schoolvak economie
- doorlopende leerlijnen in het schoolvak economie
- het programma van toetsing en afsluiting
- methodevergelijking
- een lesontwerp waarbij een bepaalde misconceptie wordt behandeld,
- een opdracht voor een bovenbouwgroep waarbij hogere orde denkvrAGEN aan de orde komen,

Toelichting programma

In deze module worden instrumenten en technieken aangereikt die ten doel hebben om als docent economie betekenisvolle lessen te kunnen geven in het eerstegraads gebied.

Literatuur en leermiddelen

Teulings, C., The Wealth of Education, 2005 (gratis te downloaden)
Gorter, G., Anderhalve eeuw economie onderwijs, 2013 (idem)
Beneker, T., e.a., Toekomstgericht onderwijs in de maatschappijvakken, 2018 (idem)

Aanbevolen:

Ebbens, S., Ettekoven, S., Effectief leren, Noordhoff 2020, ISBN 9789001896522

Internationale economie

Algemeen

Naam onderwijseenheid	Internationale economie
SBU (Studiebelastinguren) / EC's	140 SBU/ 5 EC
Studiejaar + periode	Masteropleiding jaar 2; periode 1

Leeruitkomsten en toelichting

In het oplossen van economische vraagstukken op het niveau van evaluatie maak je gebruik van de begrippen, modellen en andere kenniselementen van de sub- domeinen handelstheorie, handelspolitiek, (nadelen van)economische globalisering en ontwikkelingseconomie van de landelijke kennisbasis Master Leraar Algemene Economie.

Toetsvorm en toelichting

De module wordt afgesloten met een schriftelijke toets aan het einde van periode 1. De toets kan indien nodig worden herkanst eind periode 2. De toets moet met minstens een 5,5 afgesloten worden wil de student(e) de studiepunten toegewezen krijgen.

Toelichting programma

- Internationale oriëntatie in jaar 2. In deze module ligt de nadruk op de rol van docent als professional, vakspecialist en vakdidacticus.
- Relaties met de domeinen A, B en H van de concepten eindexamen havo/vwo.
- De module sluit aan bij de (sub)domeinen 5.1 handelstheorie, 5.2 handelspolitiek, 5.3 economische globalisering en 5.4 ontwikkelingseconomie van de kennisbasis Master algemene economie.
- Hoorcolleges gecombineerd met ander werkvormen. Collegebezoek aanbevolen.

Literatuur en leermiddelen

Deze worden aangereikt via de portal

Vakdidactiek 2

Algemeen

Naam onderwijseenheid	Vakdidactiek 2
SBU (Studiebelastinguren) / EC's	140 SBU/ 5 EC
Studiejaar + periode	Masteropleiding jaar 2; periode 1 + 2

Leeruitkomsten en toelichting

Ontwerpen met behulp van zelf verzamelde informatie van onderdelen van leeractiviteiten in te onderscheiden fasen van het leerproces, met aandacht voor passende didactische werkvormen, verschillen tussen leerlingen en geschikte beoordelingsinstrumenten, gebruikmakend van trefwoorden en procedures in de kennisbasis eerstegraadslerarenopleiding algemene economie en wetenschappelijke bronnen, voor leerlingen en studenten in het middelbaar beroepsonderwijs, voorbereidend hoger onderwijs of hoger onderwijs.

Toetsvorm en toelichting

Vakdidactiek 2 is gekoppeld aan de module Didactisch handelen. In elke periode worden vier intervisiemomenten geroosterd. Vakdidactiek 2 wordt afgesloten middels een dossier waarin uitgewerkte opdrachten zijn verwerkt. De opdrachten hebben betrekking op:

- vakoverstijgend werken
- ICT als (vak)didactisch hulpmiddel
- klaslokaalexperimenten
- rekendidactiek
- presentatievaardigheden
- analyse van het meest recente VWO-examen

Toelichting programma

In deze module worden instrumenten en technieken aangereikt die ten doel hebben om als docent economie betekenisvolle lessen te kunnen geven in het eerstegraads gebied.

Literatuur en leermiddelen

Aanbevolen:

Grol, R., Economische experimenten, Uitgeverij van Vlimmeren, 2017, ISBN 9789462872042

Monetaire economie

Algemeen

Naam onderwijseenheid	Monetaire economie
SBU (Studiebelastinguren) / EC's	280 SBU/ 10 EC
Studiejaar + periode	Masteropleiding jaar 2; periode 3 + 4

Leeruitkomsten en toelichting

In het oplossen van economische vraagstukken op het niveau van evaluatie en creatie (landenstudie) maak je gebruik van de begrippen, modellen en andere kenniselementen van de sub-domeinen Financiële data, Financiële markten en instituties, Monetaire theorieën en Monetair beleid behorende bij het domein Monetaire economie van de landelijke kennisbasis Master Leraar Algemene Economie.

Toetsvorm en toelichting

Het eindcijfer van de module monetaire economie is het gewogen gemiddelde van het schriftelijk tentamen en een landenstudie. Meer informatie over de landenstudie is te vinden in de handleiding landenstudie. Het afsluitend schriftelijk tentamen vindt plaats na periode 4. Hertentamen in augustus. Het tentamen telt 2/3e en de landenstudie 1/3e mee bij de bepaling van het eindcijfer. Beide onderdelen moeten wel voldoende zijn en dus meer dan een 5,5 zijn.

Toelichting programma

- In deze module worden de laatste ontwikkelingen beschreven op het gebied van de monetaire theorie. Daarbij komen theorieën van wisselkoersbepaling, de invloed van de betalingsbalans, macro economische strategieën en de werking van het huidige internationale monetaire systeem aan bod. Daarnaast wordt het gevoerde (conventionele en onconventionele) monetair beleid bestudeerd en speciaal dat van de Europese Centrale Bank. Studenten worden geacht deze onderwerpen te kunnen analyseren en toe te kunnen passen op de huidige actualiteit. Zoveel mogelijk zal daarbij aansluiting gezocht worden bij de concepten van het voortgezet onderwijs van het vak economie. Daarnaast zal de student een landenanalyse maken waarbij ook het gevoerde monetair- en wisselkoersbeleid van een land zal worden bestudeerd.
- De cursus is ontleend aan de leerdoelen van de kennisbasis HBO master leraar VHO en daarbij speciaal de domeinen 1.3 Conjunctuur en stabilisatiepolitiek, domein 3 monetaire economie en domein 5.5 . Betalingsbalans en wisselkoersen
- De stof wordt onderwezen via hoorcolleges gecombineerd met ander werkvormen. Collegebezoek aanbevolen

Literatuur en leermiddelen

Deze worden aangereikt via de portal